

Позиция

на

Национално представителните синдикални и работодателски организации: КНСБ, КТ „Подкрепа“, АИКБ, БСК, КРИБ

Пазарът на електроенергия у нас вече се доминира от търговията на свободен пазар, което се подкрепя от национално представителните работодателски и синдикални организации като модел за устойчива конкурентна среда, осигуряваща подобрене качеството на услугите и оптимизиране на цената на електрическата енергия.

За стопанските потребители, присъединени към мрежите на високо и средно напрежение, като задължени регистрирани участници на свободен пазар, това е и единственият начин за осигуряване на нужното им електропотребление.

Дейността на участниците в електроенергийния пазар – производители на електроенергия, търговци, координатори на балансиращи групи, преносен оператор, оператори на електроразпределителна мрежа, борсов оператор и доставчик от последна инстанция минава през лицензионен режим, надзор от страна на КЕВР и утвърдени норми, част от националното ни законодателство. Осигуряването на конкурентна среда е сред задълженията и на КЗК.

Прозрачност, надеждност и предсказуемост – това са ключови категории за успешно и пълноценно функциониране на енергийния пазар.

Но нещо в този пазар не работи както трябва!

Значителни обеми бяха търгувани към определени търговци при неясни условия, обезпечаващи непазарни предимства спрямо останалите участници. Изкуствено бе ограничавано и предлагането през двата сегмента на борсата – малки, нерегулярни лотове, липса на профилирани продукти. Това естествено

води до ирационални ценови нива, които категорично не могат да бъдат определени като референтни. Отбелязваме, че предприетите стъпки за договаряне през борсата на всички количества електрическа енергия, предназначена за свободен пазар могат да ограничат тези непрозрачни практики. Нужен е съответния контрол и санкции срещу манипулации и злоупотреби при ясни, недвусмислени регламенти и правила.

Междувременно, необосновано, без връзка с реалностите в сектора, непрозрачно и напълно непазарно се предприемат действия за значително увеличение на цената на електроенергията, като през последните дни този процес ескалира рязко до претенции от страна на търговците за прекратяване на договори за доставка или налагане едностранно на цени с между 30% и 65% по-високи спрямо установените до момента.

Спекулативното и необосновано повишаване на цената на ел. енергията ще доведе до фалити, загуба на трайни работни места и „замразяване“ нивата на доходите в редица браншове и отрасли. Ще доведе и до ръст на цените на хранителни и нехранителни стоки. Увеличението засяга както бизнеса, така и държавни и общински администрации, болници, училища, членовете на синдикатите и всички работещи български граждани. Пренасяйки се към цените на регулиран пазар, ще засегне всеки битов абонат.

Некоректните търговски практики включват и нови задължения в системата на енергетиката, като няколко търговци дължат вече десетки милиони лева към фонда за сигурност на електроенергийната система.

В тази връзка апелираме за незабавни и конкретни стъпки към ограничаване на вредни практики и недопускане на напрежение в системата на българската енергетика и индустрия в началото на зимния период.

16.12.2017 Г.
ГР.СОФИЯ

ВАСИЛ ВЕЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА АИКБ

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА КНСБ

БОЖИДАР ДАНЕВ
ИЗП.ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БСК

ДИМИТЪР МАНОЛОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА КТ “ПОДКРЕПА”

КИРИЛ ДОМУСЧИЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КРИБ